

NYHETER OM EU

NYHETSRESEN FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ JUNI 2007

Tyskland vill ompaketera det ratade förslaget till EU-konstitution

De hemliga förhandlingarna om EU:s nya fördrag går in i slutfasen.

Midsommarhelgen ska frågan behandlas av unionens stats- och regeringschefer på ett toppmöte i Bryssel.

Tysklands förbundskansler Angela Merkel som för närvarande håller i EU:s ordförandeklubba driver på arbetet. Hon och hennes närmaste rådgivare håller hemliga möten med andra EU-länders ledare och deras närmaste rådgivare, lyssnar på deras synpunkter och funderar på möjliga kompromisser.

Vad för slags text som stats- och regeringscheferna eventuellt kommer att enas om är det fortfarande för tidigt att säga något mer bestämt om. Först några få dagar före toppmötet väntas ett konkret förslag från Berlin.

Men av den information som läckt ut går det att gissa hur det tyska ordförandeskapet tänker sig hur det nya fördraget ska se ut. Det blir som tidigare i form av ett tillägg till redan existerande fördrag. Det handlar bland annat om ändrade röstregler i ministerrådet, begränsade möjligheter att lägga in veto, mer överstatlighet på det rätts- och inrikespolitiska området och inrättandet av en EU-utrikesminister. Allt som symboliskt påminner om en statsbildning, paragraferna om flagga, nationalsång etc. och benämningen konstitution, rensas bort. Den förändringen är kosmetisk, eftersom dessa symboler redan finns och de befintliga fördragen i praktiken är en slags grundlag. Paragrafen om att EU-rätt står över nationell rätt kan eventuellt strykas, det är ju ändå den principen som gäller redan i dag.

Av ett hemligt frågeformulär, som Angela Merkel skickat till sina 26 kollegor i de andra EU-länderna,

framgår att Tyskland vill ha begränsade förändringar. Det heter att ändringarna i fördraget måste begränsas till vad som är "absolut nödvändigt för att nå en överenskommelse som kan ratificeras i samtliga medlemsstater". I princip är den tyska linjen att paketera om den omstridda konstitutionen så att den framstår som harmlös för mistrogna väljare, men ändå behålla de väsentliga delarna av innehållet.

Därmed hoppas man att inte bara Frankrike och Holland, som tidigare i folkomröstningar stoppat konstitutionsförslaget, utan att även mer skeptiska regeringar som i Tjeckien, Storbritannien och Polen till slut ska säga ja. De flesta medlemsländer med vissa varianter ansluter sig till den tyska linjen, däribland Sverige. En handfull medlemsländer har dock problem med den tyska linjen.

Bland dem finns Storbritannien. Premiärministern Tony Blair vet att det skulle bli mycket svårt att vinna en folkomröstning om det ursprungliga konstitutionsförslaget som han förut utlovat. Därför vill Blair och hans efterträdare Gordon Brown ha ett bantat "ändringsfördrag" som inte är ett "konstitutionellt fördrag" och därför inte behöver tas till folkomröstning. I en intervju med Dagens Nyheter pekade Tony Blair ut några inslag i texten han nu ser som problematiska – att EU blir en juridisk person, att det uttryckligen slås fast att EU-rätt har företräde framför nationell rätt, att stadgan om grundläggande rättigheter blir juridiskt bindande. Här vill Storbritannien ha ändringar.

Tony Blair gillar inte heller att den nationella vetorätten försvinner i frågor om straffrätt och invandring. Merkel uppges överväga att lösa den knuten

genom att erbjuda Storbritannien att stå utanför det straffrättsliga samarbetet när vetorätten avskaffas.

Ett annat land som konstnar är Holland som vill stärka de nationella parlamentens inflytande på EU-kommissionens bekostnad. Den holländska regeringen vill också föra in EU:s inträdeskrav på nya medlemsländer, de så kallade Köpenhamnskriterierna, i det nya fördraget och därmed göra dem juridiskt bindande.

Men Angela Merkels största problem finns förmodligen i Warszawa, där Polens EU-skeptiska regering ställer många krav på förändringar. Mest svårhanterligt av dem är kravet på nya regler för röstvikning i ministerrådet. EU-konstitutionen ökar de stora medlemsländernas röstvikt jämfört med läget i dag, och Polen hör till de största förlorarna.

Angela Merkel vill att stats- och regeringscheferna vid midsommar-toppmötet ska enas om en plan för hur konstitutionskrisen ska lösas – en tidsplan för nya förhandlingar mellan medlemsregeringarna och riktlinjer för vad för slags dokument de ska komma fram till. Den 1 juli tar sedan Portugal över EU:s ordförandeklubba och tanken är att regeringskonferensen ska kunna avslutas under det portugisiska ordförandeskapet senare i höst. Målet är att en ny fördragstext ska kunna träda i kraft 2009. Då väljs nytt EU-parlament. Då tillsätts också en ny EU-kommission.

Om de tyska planerna håller återstår att se. Redan för att återstarta själva förhandlingsprocessen krävs att alla är överens om tidtabellen och mandatet. Som vanligt kommer det att krävas omfattande politiskt schackrande mellan unionens politiska ledare.

Hårdare EU-regler för flyktingar efterlyses

Det behövs en harmonisering av reglerna för asylsökande inom EU, menar Franco Frattini, ansvarig för flyktingfrågor i EU-kommissionen. Totalt sökte 182.000 människor asyl i EU-länderna förra året. Ett problem är att de behandlas olika beroende på vilket land de kommer till. Det har lett till något som Frattini kallar asyl-shopping, att folk söker sig till de länder som har de mest generösa reglerna. För att förhindra detta efterlyser han hårdare och samma regler i hela EU.

Franco Frattini vädjar också till medlemsländerna att leva upp till sina löften när det gäller att förstärka kontrollen vid EU:s yttre gränser. EU:s medlemsländer har lovat att bistå gränsövervakningsmyndigheten Frontex med 150 båtar, 25 helikoptrar och 23 flygplan. Hittills har bara en tiondel levererats, enligt Frattini.

EU och Sydkorea talar om frihandel

EU och Sydkorea har inlett förhandlingar om frihandel.

EU är Sydkoreas viktigaste handelspartner efter Kina och den största utländska investeraren. I fjol investerade företag från EU-länderna för nära 35 miljarder kronor i Sydkorea. Målet är att öka utbytet på en rad andra områden.

– För EU innebär det att vi riktar ett starkare fokus på Asien, sade EU:s handelskommissionär Peter Mandelson vid en presskonferens tillsammans med Sydkoreas handelsminister Kim Hyun-Chong.

Peter Mandelson hoppas att ett avtal ska kunna slutas inom ett år.

Sarkozy vill lösa EU:s grundlagskris

Det är dags att lösa EU:s konstitutionella kris och enas om ett nytt fördrag, utropade Frankrikes nye president Nicolas Sarkozy när han besökte Bryssel.

– Europa kan inte fortsätta sitt stillestånd, det fungerar inte att vara paralyserade. Vi måste hitta en väg ut, menade Sarkozy som tycker sig veta

hur.

Det handlar om det "minifördrag" som Sarkozy lanserade redan när han besökte Bryssel förra året. Numera kallar han det ett "förenklat fördrag".

Det skulle behålla många av de institutionella förändringar som fanns i det förkastade förslaget. Hit hör att EU ska en permanent ordförande, en egen utrikesminister och att fler beslut ska fattas med kvalificerad majoritet.

Däremot stryks stora delar av kapitlet som handlar om grundläggande rättigheter.

Moderater för slopad alkoholskatt

När EU-parlamentet tyckte till om höjda minimiskatter på alkohol röstade svenska moderater för att slopa dem. Och för att länder som Sverige ska sänka spritskatten.

– Det nuvarande systemet med minimiskatt på alkohol fungerar inte, säger Gunnar Hökmark, gruppleadare för de svenska moderaterna i EU-parlamentet.

Men när ledamöterna röstade om rapporten fick den underkänt av majoriteten. I den föreslogs det också, i allmänna ordalag, att länder med höga alkoholskatter bör tvingas att sänka dem.

Rapporten var ett yttrande över EU-kommissionens förslag att höja de lägsta tillåtna punktskatterna på öl, starkvin och sprit.

Europafacket kritiskt till plan på försämrad arbetsrätt

EU-kommissionens förslag till förändrad arbetsrätt går ut på att fasta jobb inte passar in på dagens arbetsmarknad. Det är en fullständigt oacceptabel syn, menar Europafacket.

Frågan gäller den grönbok som EU-kommissionen lagt fram. I den har kommissionen efterlyst en debatt om hur arbetsrätten ska förändras till följd av att andelen tillfälliga jobb ökat. Enligt Europafacket fokuserar kommissionen på hur arbetarna ska bli mer "anställningsbara" och bortser från behovet av kollektiv lagstiftning. Europafacket menar att man måste motarbeta den utveckling som skapar

en tudelad arbetsmarknad och "flexibilitet" när det gäller löner och arbetstider.

EU-parlamentet vill ha ett europeiskt FBI

EU-parlamentet vill ge Europol och Eurojust, EU:s polis- respektive åklagarsamarbete, ett vidgat mandat. Idag samordnar de båda organen olika insatser inom EU, men parlamentet anser att de i framtiden ska ha en mer pådrivande och friare roll.

– Vi behöver myndigheter som kan bekämpa brottslingar över gränserna, sade Bill Newton Dunn, brittisk liberal ledamot, och drog parallellen till amerikanska FBI.

Utländska bolag på svensk järnväg

Utländska järnvägsbolag ska kunna hantera gods i Sverige även om svenska operatörer inte har samma möjligheter utomlands. Det har riksdagen beslutat. Socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet anser inte att Sverige ska gå i tåten när andra marknader hålls stängda för konkurrens. De yrkade därför på att principen om ömsesidigt tillträde till järnvägsmarknaderna bör gälla även i fortsättningen.

Riksdagsbeslutet följer riktlinjerna i EU:s andra järnvägspaket. Det ska utjämna skillnaderna mellan de europeiska järnvägssystemen, i första hand när det gäller godstrafik.

EU-kommissionen pressar regeringen om spelautomater

Det finns inga klagomål på importen av spelautomater till Sverige. Det menar regeringen i ett brev till kommissionen. Sedan flera år pågår en konflikt med EU-kommissionen om Svenska Spels spelautomater. Kommissionen driver linjen att restriktioner om hur automaterna ska utformas utgör hinder för den fria rörligheten av varor.

EU-kommissionen har lämnat en formell underrättelse till regeringen där den ifrågasätter de svenska reglerna. Om kommissionen inte är nöjd med de svenska svaren kan ärendet dras inför EU-domstolen.